اخبار کوتاه

برای عبور از چالش برق سرمایه گذاری دولتی و خصوصی نیاز است

نایب رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی با اشاره به مصرف بی رویه برق در کشور گفت: برای عبور از چالش برق هم باید سرمایه گذاری دولتی انجام شود و هم باید بخش خصوصی وارد شود.

به گزارش پیام آشنا، فریدون همتی نماینده مجلس شورای اسلامی با اشاره به کمبود برق در کشور و چالش صنعت برق، گفت: بعضی موضوعات یک دفعه در کشور اتفاق نمی‌افتد دولت آقای پزشکیان الان حدود ۹ ماه مستقر شده و نمی‌توان گفت که این مشکلات مربوط به دولت چهاردهم است.
وی با بیان اینکه ما در کشور مصرف آب، برق، گاز، بنزین و انرژی‌ها را داریم، افزود: باید هر ساله نسبت افزایش این مصارف را در نظر بگیریم و برای آینده برنامه ریزی و سرمایه گذاری کنیم تا با افزایش مصرفی که رخ می‌دهد دچار ناترازی نشویم.
نایب رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی دلیل مشکلات ایجاد شده را بی توجهی به سرمایه گذاری دانست و تصریح کرد: سرمایه گذاری هم باید دولتی و هم بخش خصوصی باشد.
وی در این زمینه ادامه داد: برای عبور از چالش برق هم باید سرمایه گذاری دولتی انجام شود و هم باید بخش خصوصی وارد شود.
همتی با تاکید بر اینکه از قبل هم این مشکلات بوده و نباید یک دولت را مقصر این مشکلات دانست، تصریح کرد: این اشکالات، گزارشات غلط دادن و سرمایه گذاری نکردن باعث چالش صنعت برق کشور شد.
نایب رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی با اشاره به نحوه مصرف برق در کشور گفت: بیشتر از ناکارآمدی مسئولین، مدیران و وزرا، مصرف بی رویه برق در کشور هم باعث چالش صنعت برق شد. اگر بخش خانگی، تجاری و صنعتی صرفه جویی منطقی داشته باشند، شاید بتوان تا ۲۰ هزار مگاوات برق صرفه‌جویی کرد و کمتر دچار اختلال شویم.

تغییر قیمت نان در حال بررسی است

رئیس اتحادیه صنف نانوایان سنگکی تهران در خصوص تغییر قیمت نان‌های سنتی گفت: هنوز در این مورد تصمیم گیری نشده و موضوع در حال بررسی است و نتایج به زودی اعلام می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، امسال افزایش نرخ کالاهای اساسی در حال رقابت با یکدیگر هستند. نان قوت غالب ایرانیان بوده و بیش از ۴۰ درصد از کالری روزانه آنها را تأمین می‌کند. دولت آرد یارانه‌ای نانوایی‌های سنتی اعم از سنگک، بربری، تافتون و لواش را تأمین می‌کند که هزینه زیادی برای قوه مجریه دارد اما این امر یک روند معمول در تمام کشورها بوده و حتی در آمریکا هم دولت برای اقلام اساسی و روزانه مردم یارانه می‌پردازد. ماکارونی و نان‌های حجیم و صنعتی با افزایش قیمت آرد آنها و حذف یارانه آرد دریافتی آنها افزایش یافته و این امر نیز از سوی نانوایان سنتی هم در حال پیگیری است. بنا بر گفته برخی مسئولان امر دستورالعمل تغییر قیمت نان باید از سوی ستاد تنظیم بازار تدوین شود و هنوز در این خصوص تغییری اعمال نشده است. محمد سلیمانی، رئیس اتحادیه صنف نانوایان سنگکی تهران در پاسخ به پرسش مهر در خصوص تغییر قیمت نان‌های سنتی گفت: هنوز تصمیم گیری نشده و موضوع در حال بررسی است.

انتقال سهمیه سوخت به کارت‌های بانکی در مرحله آزمایشی قرار دارد

مجری طرح انتقال سهمیه بنزین به کارت بانکی صاحبان خودرو گفت: این طرح فعلا در مرحله آزمایشی است و پس از اجرای کامل، کارت فیزیکی سوخت حذف می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، مهدی ساسانی افزود: طرح انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی صاحبان خودرو براساس تفاهم‌نامه ای که سال گذشته در مجلس شورای اسلامی بین شهرداری تهران، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران و موسسه کوثر امضا شد دنبال می شود. وی با یادآوری اینکه طرح انتقال سهمیه سوخت صاحبان خودرو به کارت های بانکی در قانون بودجه امسال قید شده‌است، گفت: طرح‌های مختلفی برای اجرای قانون پیشنهاد شده و می شود ولی ما ادعا داریم با زیرساخت‌های فعلی می‌توان قانون را اجرا کرد. ساسانی گفت: طرح های مختلف ممکن است با هزینه های چند ده میلیارد مطرح شود اما به نظر می رسد قانون را با کمترین هزینه‌اجرا کرد.

نظارت مستمر استاندارد بر بازار مصنوعات طلا

معاون نظارت بر اجرای استاندارد سازمان ملی استاندارد ایران گفت: در سال ۱۴۰۳ در حوزه نظارت بر مصنوعات طلا ۵ هزار و ۲۱۱ مورد بازرسی همراه با نمونه‌برداری از واحدهای صنفی فعال در حوزه طلا در سطح کشور انجام شده است.

به گزارش پیام آشنا، انوشه رحمانی با اشاره به اینکه بازرسی‌ها با هدف کنترل عیار طلای عرضه‌شده و جلوگیری از تخلفات احتمالی صورت گرفت، تصریح کرد: در این نظارت‌ها، واحدهای تولیدی متخلفی که مصنوعات طلا با عیار کمتر از استاندارد ملی را عرضه می کردند، شناسایی و ضمن تشکیل پرونده، به کمیسیون ماده ۴۲ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد معرفی شدند.
وی گفت: سال گذشته با ۱۸۸ متخلف در این حوزه، برخورد قانونی صورت پذیرفت که این اقدام نشان‌دهنده عزم جدی سازمان ملی استاندارد ایران برای حفظ حقوق مصرف کنندگان است.
رحمانی افزود: صرفاً عرضه مصنوعات طلا دارای کد شناسائی معتبر مجاز بوده و رعایت عیار رسمی کشور در تمامی مصنوعات طلا نه تنها یک تکلیف قانونی، بلکه ضامن سلامت بازار و اعتماد عمومی است و هرگونه انحراف از این استاندارد، با واکنش سریع و بدون اغماض سازمان مواجه خواهد شد.
هموطنان در هنگام خرید مصنوعات طلا نسبت به استعلام کد شناسائی حک شده بر روی این مصنوعات اقدام و کد شناسائی مندرج بر روی مصنوع را پس از درج حرف لاتین G به سامانه پیامکی ۱۰۰۰۱۵۱۷ ارسال کنند.
۱۰۰۰۱۵۱۷ ← کد شناسائی G و در صورت مشاهده هرگونه تخلف، مراتب را از طریق شماره ۱۵۱۷ به ادارات کل استاندارد استان مربوطه اطلاع دهند.

نماینده مردم در مجلس دوازدهم در گفتگو با پیام آشنا مطرح کرد

بخش خصوصی و بانک‌ها؛ بازیگران کلیدی در حل بحران مسکن

محبوبه بیدکی – عضو کمیسیون اجتماعی در مجلس دوازدهم تاکید کردنواگذاری بخشی از پروژه‌های ساخت مسکن به بخش خصوصی، ضمن بهره‌مندی از توانمندی‌های این بخش، می‌تواند به افزایش سرعت و کارایی در این حوزه کمک کند.
موسوی، نماینده مجلس شورای اسلامی،ضمن تاکید بر مهم‌ترین برنامه‌های دولت و مجلس در حوزه مسکن، گفت: متاسفانه کندی در روند احداث مسکن، یکی از عوامل اصلی نارضایتی مردم از وضعیت موجود است،اما از مهم‌ترین برنامه دولت و مجلس در این بخش، به سرانجام رساندن مسکن ملی است.
نماینده مردم ماهنشان در مجلس دوازدهم، با تأکید بر عزم جدی مجلس برای بهبود وضعیت مسکن، تصریح کرد: وزارت راه و شهرسازی و مجلس تمام تلاش خود را به کار خواهند گرفت تا موارد پیش‌بینی‌شده در قانون هفتم توسعه به مرحله اجرا درآید.
این عضو کمیسیون عمران، با انتقاد از عملکرد بانک‌ها در ارائه تسهیلات مسکن، افزود: نمایندگان مجلس بررسی عملکرد بانک ها را انجام دادند چرا که به تعهدات خود در زمینه پرداخت وام‌های مسکن عمل نکرده‌اند. متأسفانه، عدم پایبندی بانک‌ها به این تعهدات منجر به بروز وضعیت فعلی شده است.
وی همچنین به تأثیر منفی ناترازی برق بر تولید مسکن اشاره کرد و گفت:اکثر کارخانه‌های سیمان با کمبود برق مواجه بوده و کارخانه‌هایی که در تولید مصالح ساختمانی نقش دارند، با مشکلاتی روبرو هستند
عضو کمیسیون عمران با اشاره به تجربه موفق گذشته در واگذاری پروژه‌های مسکن بهبخش خصوصی،تاکید کرد: استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی برای تسریع در پروژه‌های مسکن‌سازی لازم و ضروری است.
وی ادامه داد: واگذاری بخشی از پروژه‌های مسکن‌سازی به بخش خصوصی، ضمن بهره‌مندی از توانمندی‌های این بخش، می‌تواند به افزایش سرعت و کارایی در این حوزه کمک کند.
موسوی ضمن ارائه راهکارهایی برای بهبود وضعیت مسکن خاطرنشان کردبنده معتقدم که دولت باید د حوزه مسکن خصوصی‌سازی را انجام دهد تا انبوه سازان بتوانند به ساخت مسکن پرداخته و مشکلات خود را حل کنند.
وی با بیان این‌که ما هنوز نتوانسته‌ایم از ظرفیت کامل بخش خصوصی در پروژه‌های مهم استفاده کنیم،افزود: اگر انبوه‌سازان توانمند و باتجربه را به صحنه بیاوریم و تسهیلات بانکی مناسبی را در اختیارشان قرار دهیم، مشکلات مسکن را طی دو یا سه سال حل خواهیم کرد.
عضو کمیسیون عمران تاکید کرد:متأسفانه،درزمینه واگذاری زمین با محدودیت‌هایی روبرو هستیم؛ اما دولت و مجلس در تلاش هستند تا با همکاری یکدیگر، این مشکل را برطرف کرده و زمین‌های رایگان را در اختیار مردم قرار دهند.

mojgan.bidaki88@gmail.Com

حفاظت از محوطه تاریخی در برابر سیلاب؛

انجام عملیات گسترده بازگشایی مسیر رودخانه و احداث دیوار حفاظتی در محدوده کاخ ناصری

بەمنظور ایمن‌سازی محدوده کاخ ناصری و حفاظت از این اثر تاریخی ارزشمند در برابر خطرات ناشی از سیلاب‌های فصلی، عملیات بازگشایی و تعریض مسیر رودخانه در این محدوده توسط شرکت آب منطقه‌ای البرز به‌عنوان مجری طرح آغاز شده و با جدیت ادامه دارد.

به گزارش خبرنگار پیام آشنا، بر اساس گزارش‌های فنی، تاکنون حدود ۸۰۰ متر طول از بستر رودخانه در محدوده کاخ ناصری بازگشایی شده که در این عملیات بیش از ۲۰ هزار مترمکعب واریزه های منتقل شده از بالادست از این مسیر جابجا شده است. این اقدامات با هدف رفع انسداد مسیر،افزایش سطح مقطع جریان و در نهایت کاهش خطر سیلاب در حال انجام است

در عین حال در بالادست رودخانه، با توجه به آسیب‌هایی که طی سال‌های اخیر از ناحیه انحراف رواناب‌ها به دیوار و سازه‌های تاریخی وارد شده بوده، عملیات هدایت رواناب‌ها و تعیین مسیر برای برگرداندن به مسیر اصلی رودخانه با موفقیت به پایان رسیده‌است.
هم‌اکنون نیز اجرای دیوار گابیونی به طول ۳۰۰ متر در مجاورت کاخ ناصری آغاز شده که بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، یک ماه و نیم آینده به بهره‌برداری خواهد رسید. این دیوار نقش مهمی در مهار جریان‌های سطحی، جلوگیری از فرسایش کناره‌های رودخانه و حفظ ثبات دیوارهای تاریخی کاخ خواهد داشت.
این اقدامات در راستای افزایش تاب‌آوری مناطق حساس تاریخی و شهری در برابر خطرات ناشی از سیلاب‌ها انجام می‌شود.
شرکت آب منطقه‌ای با تاکید بر ایمن‌سازی زیرساخت‌ها و حفاظت از آثار تاریخی در برابر بحران‌های طبیعی، این پروژه را به عنوان بخشی از طرح جامع مدیریت رواناب و سیلاب در منطقه پیش‌می‌برد.

نرخ بلیت قطارهای اربعین ثابت می‌ماند

سرپرست معاونت حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی گفت: در خصوص بلیت جاده‌ی مشابه الگویی که در سال‌های گذشته پیش گرفته شده یعنی یک سر خالی خواهیم رفت. در بخش ریلی قرار شد امسال قیمت‌ها کاملا ثابت باشد و افزایشی نخواهیم داشت. در بخش هوایی نیز سیاست بر این است که حداقل هزینه‌ها را در تعیین نرخ بلیت‌ها داشته باشیم.

به گزارش پیام آشنا، مهران قربانی در جمع خبرنگاران و در حاشیه نشست کمیته حمل و نقل و سوخت اربعین ۱۴۰۴ گفت: دیروز جلسه کمیته حمل و نقل و سوخت را که مستقر در وزارت راه و شهرسازی است با حضور نمایندگان عالی کلیه دستگاه‌ها و سازمان‌های ذیربط برگزار کردیم.
وی افزود: پیش‌بینی‌هایی این است که امسال حدود ۱۵ درصد رشد تعداد زوار را خواهیم داشت که از مجموعه خدمات حمل و نقلی مختلف به لحاظ جاده‌ای، هوایی، دریایی و ریلی و البته خودروهای شخصی استفاده خواهند.
سرپرست معاونت حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی تصریح کرد: خوشبختانه دستگاه‌های مختلف با ارائه برنامه‌ها و اعلام آمادگی‌های کامل و با امکانات و تجهیزاتی که در اختیارشان است خدمات لازم را به هموطنان و زائران گرامی ارائه خواهند کرد.
وی ادامه داد: از جمله موضوعات مطرح شده در کمیته، راه‌های منتهی به پایانه‌های مرزی بود. قرار شد ظرف یک هفته آینده متناسب با منابع موجود اولویت‌ها به ویژه گلوگاه‌هایی که وجود دارد توسط شرکت ساخت زیربنایی حمل و نقل مشخص شود تا در این دو ماه آینده بتوانیم در آن گلوگاه‌ها شرایط مناسب تری ایجاد کنیم. ضمن اینکه به لحاظ تامین ایمنی، عبور و مرور، نصبت تجهیزات و دوربین‌های نظارتی نیز براساس گزارش‌های داده شده امسال شرایط مناسب تری خواهیم داشت.
قربانی عنوان کرد: همچنین قرار است نظارت موثرتری بر مراکز مجتمع خدمات رفاهی در طول راه‌ها از طریق سازمان راهداری و مجموعه بازرسی وزارت راه داشته باشیم.
وی با اشاره به اینکه با توجه به پیش بینی‌های سازمان هواشناسی و تابستان گرمی که در راه است اقدامات زیرساختی در ایام اربعین نیز در دستور است، گفت: شرایط آب و هوایی که با آن مواجه هستیم مستلزم اتخاذ تدابیر ویژه‌تری است و امکاناتی مانند مه پاش، سیستم سرمایش و سایبان در مرزهای پنجگانه به ویژه در مرز برکت دیده شده و قرار است در دو ماه آینده وضعیت بهتری رقم بخورد.
سرپرست معاونت حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی بیان کرد: فراهم کردن تامین ناوگان عمومی جاده‌ای جزو دغدغه‌های مهم است. در سال‌های گذشته قرار شده بود که ۳۰۰۰ دستگاه از ناوگان حمل و نقل عمومی که در طول سال دستگاه‌های مختلف دولتی و شرکت‌های خصوصی نسبت به انعقاد قرارداد با آن مبادرت می‌کردند، مورد استفاده قرار گیرد و در دوره اوج سفرهای بازگشت این ناوگان در اختیار طرح اربعینی باشد ولی متاسفانه در سه چهار سال گذشته همکاری‌های لازم انجام نشد.
وی ادامه داد: امسال با طرح ویژه‌تری نسبت به کنترل عملکرد این ناوگان اقدام خواهیم کرد. قبل از اجرای طرح حتما مشخصات این ۳۰۰۰ دستگاه و شماره پلاک آنها اخذ خواهد شد. در طول دوره اجرای طرح حتما با سیستم‌های نظارتی عملکرد ناوگان ثبت و ضبط خواهد شد و اگر احیانا همکاری لازم را نداشته باشند به صورت مشخص و اعلام عمومی مطرح خواهد شد که هر کدام از دستگاه‌ها چه میزان تعهد داشته‌اند و به چه میزان عمل نکرده‌اند. حتما در این مورد کمیته حمل و نقل و سوخت وزارت راه و شهرسازی با جدیت این موضوع را دنبال خواهد کرد.
قربانی گفت: در حال مذاکره با کشور عراق برای تسهیل حمل و نقل به ویژه در موضوعات هوایی و دریایی هستیم.
وی همچنین خبر داد که از ۲۰ تیرماه پیش فروش‌ها بلیت‌ها انجام خواهد شد. همچنین برای رفع خستگی زائران در سفرهای برگشت استقرار ایستگاه‌های ایمنی و رفع خستگی در محورهای منتهی به مرز انجام و خدمات بهینه‌ای به زوار ارائه خواهد شد.
سرپرست معاونت حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی در ادامه به راه‌اندازی قطارهای فوق العاده نیز اشاره کرد و گفت:قطارهای فوق العاده به کرمانشاه، اهواز و خرمشهر به ویژه برای اربعین و روزهای بعد آن یعنی موج سفرهای بازگشت داریم. قرار شد که شرکت راه آهن جمهوری اسلامی برنامه ویژه تری ارائه کند.
وی افزود: از طرفی پروازهای فوق العاده به شهرهای غربی شامل کرمانشاه، ایلام، آبادان و اهواز خواهیم داشت. قرار شد که سازمان هواپیمایی کشور و شرکت هما برنامه ریزی ویژه را داشته باشند.
قربانی در خصوص نرخ بلیت‌های اربعین نیز گفت: در خصوص بلیت جاده‌ای مشابه الگویی که در سال‌های گذشته پیش می گرفتیم؛ یعنی یک سر خالی با ستاد مرکزی اربعین پیش خواهیم رفت. در بخش ریلی قرار شد امسال قیمت ها کاملا ثابت باشد و افزایشی نخواهیم داشت. در بخش هوایی نیز سیاست بر این است که حداقل هزینه‌ها را در تعیین نرخ بلیت‌ها داشته باشیم.

حضور شرکت‌های ایرانی در پروژه‌های جهانی صندوق اوپک

مدیرکل دفتر وامها، مجامع و مؤسسات بین‌المللی سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران گفت: برگزاری این کارگاه آموزشی گامی مؤثر برای حضور شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی ایرانی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی است.

به گزارش پیام آشنا، حسین کشیری در آیین افتتاح کارگاه آموزشی صندوق اوپک در تهران اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران در مجامع بین‌المللی مختلفی بەویژه در مجامع مهم اقتصادی حضور دارد و با دارابودن سهام سرمایه‌ای بسیاری که در مجموعه‌های اقتصادی از گذشته تا به امروز توسط کشور سرمایه گذاشته شده نقش مهمی به‌عنوان عضو هیأت عامل در این مجامع مانند صندوق اوپک، بانک توسعه اسلامی، بانک جهانی، بانک زیرساخت آسیا و سایر مجامع بین‌المللی ایفا می‌کند.
وی ادامه داد: بر اساس اساسنامه‌های این مجامع بین‌المللی، شیوه‌های استفاده از منابع مالی و اقتصادی این مجامع به طرق مختلفی است که یکی از آن، اجرای این کارگاه آموزشی است. صندوق اوپک در نیم‌قرن پیش تشکیل شد و اعضای عضو این صندوق تصمیم گرفتند تا از منافع مالی و اقتصادی این صندوق استفاده نکنند و آن را به‌عنوان یک ارزش در نظر گرفتند تا به کشورهای درحال‌توسعه و کشورهای غیرنفتی کمک‌های توسعه‌ای را انجام بدهند که هر ۱۲ کشور این منشور و ارزش را پذیرفتند.
وی با بیان اینکه باتوجه‌به بی‌بهره بودن ایران از مجموعه منافع مالی در مجامع بین‌المللی، تلاش‌هایی در وزارت اقتصاد صورت گرفت تا بتوان از منافع دیگر این صندوق استفاده شود، تصریح کرد: از مهم‌ترین این منافع حضور در عرصه‌های خدمات فنی و مهندسی و پروژه‌های این صندوق است که بر اساس آمار، سال ۲۰۲۴ حدود سه میلیارد دلار در بخش زیرساختی، در حدود ۶۰ کشور و در قالب ۷۰ پروژه توسط این صندوق در اقصی‌نقاط دنیا تصویب و به مرحله اجرا گذاشته شد و این رکوردی است که مجموعه اقتصادی کوچک اما مهم در دنیا توانسته در افق خود به موفقیت برساند.
کشیری اضافه کرد: تصمیم بر این شد تا با کمک صندوق اوپک، وزارت امور اقتصادی و دارایی و اتاق بازرگانی، مجدد مسیرهای دسترسی شرکت‌های خوب ایران به این موضوع مورد بررسی و تطبیق بیشتری قرار بگیرد و چالش‌ها و موانع احتمالی برای رسیدن به این هدف برطرف شود و در سال آینده میلادی از این منافع و این نوع خدمات شرکت‌های صاحب‌سبک و دانش فنی بهره لازم را به صندوق بدهیم و این کارگاه آموزشی اولین اقدامی است که در این مسیر گام برداشته شده است.
وی در پایان گفت: اگرچه میلیاردها دلار سرمایه کشور در مجامع بین‌المللی به‌عنوان سهام‌دار ارشد صندوق اوپک، بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه زیرساخت آسیا به دلیل مسائل تحریمی در بایکوت قرار گرفته و نمی‌توانیم در حوزه تسهیلات فعال باشیم اما از منافع حضور در مجامع بین‌المللی به نفع حوزه‌های دیگر کشور استفاده لازم را ببریم.

اهدای خون، اهدای زندگی

یادداشت

حذف یارانه ۱۷ میلیون نفر؛ تکلیفی قانونی اما خطرساز و پرخطا

دولت مبتنی بر نص صریح قانون بودجه ۱۴۰۴ مکلف به حذف دهکهای هشتم، نهم و دهم درآمدی از فهرست چند ده میلیونی یارانه بگیران است اما اعلام معیارهایی هم چون "حقوق بالای ۳۰ میلیون تومان" و "مالکیت ملک" به مثابه بمبی خبری برای افکار عمومی عمل کرد.
دولتهای مختلف طی سالهای گذشته در حذف یارانه گروههای مرفه و بهینه‌سازی تخصیص منابع و هدایت آن به سمت گروههای کم برخوردار، تعللی غیرقابل انکار از خود نشان داده اند که این تعلل بیش از هر چیز در نگرانی از تبعات اجتماعی این حذف و تعدیل به دلیل بالا بودن امکان خطای محاسباتی در شناسایی گروههای هدف ریشه دارد اما اعلام حذف یارانه ۱۷ میلیون نفر "از مالکان خانه با درآمد ماهانه ۳۰ میلیون تومان" از سوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، موجی تازه و شدیدتر از نگرانی در خصوص بروز خطاهای محاسباتی احتمالی و تبعات اجتماعی و اقتصادی ناشی از آن در شرایطی که تورم ۳۵ تا ۴۰ درصدی (به طور رسمی) بر معیشت مردم حاکم است در پی داشته، به طوری که آنچه بناست توزیع عادلانه منابع و کمک به ترمیم معیشت طبقات فرودست جامعه باشد، با معیارهای اعلامی احتمالا به اقدامی ضد مردمی و غیرعادلانه تبدیل خواهد شد.
دولت چهاردهم تمرکز منابع یارانه‌ای بر دهک‌های پایین درآمدی و تقویت طرح‌هایی مانند کالابرگ الکترونیکی را مدنظر دارد و گفته شده حذف یارانه سه دهک بالای درآمدی، می‌تواند تا ۴۰ هزار میلیارد تومان منابع مالی برای حمایت از گروههای کم برخوردار جامعه آزاد کند اما این هدف، زمانی به نتیجه می‌رسد که فرآیند شناسایی و حذف یارانه‌بگیران با دقت و شفافیت اجرا شود و متاسفانه تجربه‌های پیشین نشان داده که نبود داده‌های دقیق و زیرساخت‌های متناسب، می‌تواند سیاست‌های عدالت‌محور را به بیراهه بکشاند.
واقعیت این است که در نظر گرفتن معیارهایی مانند مالکیت ملک با ارزش بیش از ۳۵ میلیارد تومان، خودروهای بالای ۳ میلیارد تومان، تراکنش‌های بانکی بالا، اقامت یا سفرهای خارجی متعدد و درآمد ماهانه بالای ۳۰ میلیون تومان برای شناسایی دهک‌های پردرآمد در نگاه اول عدالت محور و منطقی به نظر می رسد اما در بطن خود پتانسیل خطاهای محاسباتی متعددی دارند.
اول اینکه در اقتصاد ایران با این تورم افسارگسیخته، ارزش اسمی ملک و مسکن به‌سرعت افزایش می‌یابد. برای نمونه قیمت یک آپارتمان در تهران که تا چند سال پیش ارزشی کمتر از ۵ میلیارد تومان داشت، امروز ممکن است به راحتی از ۳۵ میلیارد تومان فراتر رود اما مالکیت چنین ملکی به‌تنهایی نشان‌دهنده رقم ثروت واقعی و قدرت مالی افراد نیست چرا که بسیاری از خانوارهای متوسط که سال‌ها پیش ملکی خریده‌اند، اکنون به دلیل تورم، در دسته "ثروتمندان" قرار می گیرند، در حالی که درآمد واقعی آن‌ها با هزینه‌های زندگی همخوانی ندارد.
دیگر اینکه اعلام درآمد ماهانه ۳۰ میلیون تومان به عنوان معیار، بدون در نظر گرفتن اندازه خانوار، منطقه جغرافیایی، وهزینه‌های زندگی، ساده‌انگاری است و هزینه‌های زندگی در کلان‌شهری مانند تهران با شهرهای کوچک‌تر تفاوت چشمگیری دارد. یک خانوار ۵ نفره با درآمد ۳۰ میلیون تومان در تهران ممکن است به‌سختی در طبقه متوسط باقی بماند، اما داشتن همین درآمد در یک شهر کوچک می‌تواند نشانه‌ای از رفاه باشد و بر همین اساس نبود تنوع منطقه‌ای در این معیار، خطر حذف ناعادلانه یارانه بگیران را افزایش می‌دهد.
نکته قابل تامل سوم این است که معیار داشتن تراکنش‌های بانکی بالا برای حذف یارانه بگیران می‌تواند گمراه‌کننده باشد چرا که بسیاری از افراد، به‌ویژه در مشاغل آزاد یا کسب‌وکارهای کوچک، تراکنش‌های بانکی بالایی دارند که لزوماً به معنای درآمد بالا نیست. مثلا یک مغازه‌دار ممکن است گردش مالی زیادی داشته باشد، اما سود واقعی او ناچیز باشد و این معیار می‌تواند به حذف ناعادلانه افرادی منجر شود که در ظاهر "پردرآمد" به نظر می‌رسند.
در این میان معیارهایی همچون داشتن سفرهای خارجی متعدد یا اقامت در خارج از کشور هم خالی از اشکال نیست از این رو که بسیاری از ایرانیان به دلایل کاری، تحصیلی، یا خانوادگی به خارج سفر می‌کنند، بدون آنکه لزوماً ثروتمند باشند ضمن اینکه اطلاعات وزارت امور خارجه درباره اقامت ممکن است به‌روز یا دقیق نباشد، و این خطا می‌تواند به حذف نادرست افراد مستحق دریافت یارانه نقدی منجر شود.
واقعیت این است که حذف یارانه ۱۷ میلیون نفر توام با خطاهای محاسباتی می‌تواند تبعات اجتماعی و اقتصادی گسترده‌ای برای کشور داشته باشد از جمله اینکه منجر به افزایش نارضایتی عمومی و کاهش بی اعتمادی به دولت و حاکمیت بەویژه در خانوارهای طبقه متوسط که در تنگنای اقتصادی هستند، خواهد شد همان طور که حذف شتابزده یارانه ۴۳۰ هزار نفر در فروردین امسال آن هم به دلیل داشتن سفر خارجی، انتقادات گسترده مردمی را در پی داشت.
در فرایند حذف یارانه مرفهان و هدایت منابع به سمت گروههای کم برخوردار، دولت و مجلس نباید از این امر غافل شوند که طبقه متوسط ایران در سال‌های اخیر تحت فشار ناجوانمردانه تورم و تحریم‌ها به‌شدت تضعیف شده و ممکن است با حذف یارانه‌ها ضربات بیشتری متحمل شود. بسیاری از این خانوارها، با وجود مالکیت ملک، درآمدشان صرفاً کفاف هزینه‌های اولیه زندگی را می دهد پس حذف یارانه این گروهها می‌تواند به کاهش قدرت خرید و تشدید فقر منجر شود و هرچند امکان اعتراض به حذف یارانه برای خانوارها پیش‌بینی شده، اما تجربه‌های گذشته نشان می‌دهد که فرآیند اعتراض پیچیده و زمان‌بر است و بر این اساس فقدان شفافیت در نحوه بررسی اعتراضات و ارائه اطلاعات نادرست توسط برخی خانوارها می‌تواند به محرومیت بیشتر از حمایت‌های دولتی منجر شود.
از آنجایی که امکان بروز خطا در حذف یارانه بگیران با معیارهایی که دولت و مجلس بر آن متمرکز شده اند، کم نیست به نظر می رسد برای جلوگیری از این خطاهای محاسباتی و تبعات اقتصادی و اجتماعی آن ضروری است استفاده از داده‌های مرکز آمار ایران و بانک مرکزی، سامانه رفاه ایرانیان و دیگر سامانه‌های یکپارچه اطلاعاتی برای شناسایی دقیق دهک‌ها در دستور کار باشد و این داده ها به صورت دوره‌ای به‌روزرسانی شوند تا اثرات تورم را منعکس کنند و علاوه بر این در نظر گرفتن معیارهای چند وجهی به جای معیارهای ساده مانند درآمد بالای ۳۰ میلیون تومانی یا ارزش ملک می تواند از بار خطای محاسباتی حذف یارانه‌بگیران بکاهد؛ شاخص‌هایی ترکیبی که اندازه خانوار، منطقه جغرافیایی و هزینه‌های واقعی زندگی را در نظر بگیرد و علاوه بر این دولت باید پیش از اجرای گسترده حذف یارانه بگیران، آیین نامه اجرایی را به صورت شفاف منتشر و فرآیند اعتراض را ساده و قابل دسترس کند و به جای حذف یکباره ۱۷ میلیون نفر این فرآیند را به‌صورت مرحله‌ای و با ارزیابی مستمر انجام دهد تا میزان خطا به حداقل برسد.

فرزانه غلامی
alborz.payam@gmail.com